

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (jud: Iu. Moldovan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cotruță, N. Simciuc, M. Guzun)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: Iu. Sîrcu, Iu. Oprea, M. Pitic)

Î N C H E I E R E

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Agentul Guvernamental, Oleg Rotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Budu împotriva lui Nikolay Indoitu, Aliona Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a admis cererea de revizuire depusă de Nikolay Indoitu, și împotriva tuturor actelor judecătorești adoptate ulterior ca rezultat al încheierii respective,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2010, Ion Budu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nikolay Indoitu, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 1700500 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 01 noiembrie 2007 i-a acordat cu titlu de împrumut pârâtului suma de 1 263 500 de lei, iar conform recipisei din 26 mai 2010, pârâtul s-a obligat să restituie până la 15 iunie 2010 împrumutul cu dobânda în sumă de 437 000 de lei, iar în total suma de 1 700 500 de lei. La expirarea termenului pârâtul nu a restituit datoria, iar încercările de soluționare a litigiului pe cale amiabilă au eșuat.

Pe parcursul examinării cauzei, la 06 mai 2011, reclamantul Ion Budu a depus cerere de completare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul lui Nikolay Indoitu inclusiv și a dobânzii de întârziere în sumă de 184 505 lei.

În motivarea cererii de completare a acțiunii a invocat că prin recipisa eliberată de către Nikolay Indoitu la 26 mai 2010, ultimul s-a obligat să restituie datoria indicată până la 15 iunie 2010, condiție ce nu se atestă la caz.

Prin urmare, din data respectivă debitorul se află în întârziere, motiv pentru care în temeiul prevederilor art. 585, 619 Cod civil pârâtul este obligat pentru perioada 15 iunie 2010 - 06 mai 2011 și la plata dobânzii de întârziere în sumă de 184 505 lei, rezultând din rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Prin hotărârea din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi a fost admisă integral acțiunea înaintată de către Ion Budu și a fost încasat din contul lui Nikolay

Indoitu în beneficiul lui Ion Budu datorია în sumă de 1 700 500 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 184 505 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 10 000 de lei, iar în total suma de 1 895 005 lei; a fost încasat din contul lui Nikolay Indoitu în contul statului taxa de stat în sumă de 15 000 de lei.

La 06 iulie 2011, Nikolay Indoitu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi.

Prin încheierea din 14 decembrie 2011 a Curții de Apel Bender a fost respinsă cererea apelantului Nikolay Indoitu privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și i-a fost acordat apelantului termen până la data de 22 decembrie 2010 pentru înlăturarea neajunsului.

Prin încheierea din 22 decembrie 2011 a Curții de Apel Bender a fost restituită cererea de apel declarată de Nikolay Indoitu împotriva hotărârii din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 20 august 2012, Aliona Indoitu a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi, însă prin încheierea din 13 decembrie 2012 a Judecătoria Anenii Noi, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă.

Prin decizia din 12 martie 2013 a Curții de Apel Bender a fost respins recursul declarat de Aliona Indoitu împotriva încheierii din 13 decembrie 2012 a Judecătoria Anenii Noi și a fost menținută încheierea contestată.

La 15 aprilie 2013, Nikolay Indoitu a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi, iar prin încheierea din 28 iunie 2013 a Judecătoria Anenii Noi, cererea de revizuire vizată a fost respinsă ca inadmisibilă.

Prin decizia din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Bender a fost admisă cererea de recurs declarată de către Nikolay Indoitu; a fost casată integral încheierea din 28 iunie 2013 a Judecătoria Anenii Noi; a fost admisă cererea de revizuire depusă de Nikolay Indoitu împotriva hotărârii din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi și a fost casată hotărârea din 02 iunie 2011 a Judecătoria Anenii Noi, cauza fiind restituită spre rejudecare în fond în Judecătoria Anenii Noi, în alt complet de judecată.

La 22 aprilie 2014, reclamantul Ion Budu a depus cerere de completare a pretențiilor, prin care a solicitat atragerea Alionei Indoitu în procesul sus-indicat în calitate de pârâtă, cu dispunerea încasării din contul lui Nikolay Indoitu și Aliona Indoitu în beneficiul său a datoriei în sumă de 1 700 500 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 611 849 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 03 noiembrie 2014, Ion Budu a concretizat pretențiile prin majorarea acestora, solicitând încasarea din contul lui Nikolay Indoitu și Alionei Indoitu în beneficiul său a datoriei în sumă de 1 700 500 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoria Anenii Noi s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Budu împotriva lui Nikolay Indoitu și Aliona Indoitu cu privire la încasarea sumei.

Prin decizia din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Ion Budu; s-a casat hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoria Anenii Noi și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Ion Budu s-a admis parțial; s-a dispus încasarea din contul lui Nikolay Indoitu în

beneficiul lui Ion Budu a datoriei în sumă de 1 700 000 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei, iar în total suma de 2 298 475,70 de lei. S-a încasat din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul lui Ion Budu taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 10 000 de lei și la depunerea cererii de apel în sumă de 18 750 de lei, iar în total suma de 28 750 de lei. S-a încasat din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul statului diferența taxei de stat neachitate la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 15 000 de lei. Cererea de chemare în judecată depusă de Ion Budu împotriva Alionei Indoitu a fost respinsă.

La 05 iunie 2015, Nikolay Indoitu a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea hotărârii din 23 decembrie 2014 a Judecătoria Anenii Noi.

Tot, la 05 iunie 2015, Ion Budu a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat modificarea acesteia în partea respingerii cerințelor lui Ion Budu împotriva Alionei Indoitu și dispunerea în această parte a încasării și din contul Alionei Indoitu, în mod solidar cu Nikolay Indoitu, în beneficiul său a datoriei în sumă de 1 700 500 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei, a cheltuielilor de judecată, constituite din taxa de stat achitată în prima instanță și în instanța de apel în sumă de 28 750 de lei, iar în total suma de 2 398 475,70 de lei; încasarea din contul lui Nikolay Indoitu și Aliona Indoitu în beneficiul său a taxei de stat achitate în instanța de recurs în sumă de 6 250 de lei.

Prin încheierea din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de Nikolay Indoitu și Ion Budu.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea admisă în decizia din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău referitor la suma datoriei încasate din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul lui Ion Budu cu indicarea sumei corecte de „1 700 500 lei” în loc de „1 700 000 lei”.

La 06 octombrie 2015, Nikolay Indoitu a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea acesteia, cu reținerea cauzei pentru rejudecarea recursului declarat de Nikolay Indoitu și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admis recursul declarat de Nikolay Indoitu și casată decizia din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 23 decembrie 2014 a Judecătoria Anenii Noi.

La 23 februarie 2016, Nikolay Indoitu a depus cerere de revizuire concretizată, însă prin încheierea din 06 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nikolay Indoitu împotriva încheierii din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție.

La 05 iulie 2016, Nikolay Indoitu a depus o nouă cerere de revizuire împotriva încheierii din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, cu solicitări similare ca în cererea de revizuire precedentă, depusă la data de 06 octombrie 2015 și 23 februarie 2016.

Prin încheierea din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de revizuire depusă de Nikolay Indoitu și s-a casat încheierea din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei în instanța de recurs pentru reexaminarea admisibilității recursului declarat de către Nikolay Indoitu împotriva deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 01 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a înlăturat omisiunea admisă în partea motivată și dispozitivul încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție și s-a indicat sintagma corectă „cu reținerea cauzei în instanța de recurs pentru reexaminarea admisibilității recursurilor declarate de către Nikolay Indoitu și Ion Budu împotriva deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău” în loc de sintagma „cu reținerea cauzei în instanța de recurs pentru reexaminarea admisibilității recursului declarat de către Nikolay Indoitu împotriva deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău”.

Prin încheierea din 08 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, recursurile enunțate au fost considerate admisibile, iar prin decizia din 15 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție recursurile respective au fost admise; a fost casată decizia din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Ion Budu, fiind menținută hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoriei Anenii Noi.

La 21 septembrie 2017, Nikolay Indoitu a depus în instanța de apel cerere privind întoarcerea executării, prin care a solicitat eliberarea ordonanței privind încasarea din contul lui Ion Budu în beneficiul său a sumei de 2 936 379,51 de lei, achitată către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, în urma executării silite a deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a emis ordonanța, prin care a dispus încasarea din contul lui Ion Budu în beneficiul lui Nikolay Indoitu a sumei de 2 936 379,51 de lei, cu titlu de întoarcere a executării deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, dobânzile de întârziere a executării și cheltuielile de executare.

La 13 decembrie 2017, Ion Budu a depus obiecții împotriva ordonanței din 16 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea obiecțiilor și anularea ordonanței judecătorești din 16 noiembrie 2017.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins obiecțiile înaintate de Ion Budu împotriva ordonanței din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 11 mai 2018, Ion Budu a declarat recurs împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere a obiecțiilor și anularea ordonanței.

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Ion Budu; a fost casată integral încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a fost pronunțată a nouă hotărâre, prin care au fost admise obiecțiile înaintate de Ion Budu împotriva ordonanței din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a fost anulată ordonanța din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încasat din contul lui Ion Budu în beneficiul lui Nikolay Indoitu suma de 2 936 379,51 de lei. S-a restituit cererea lui Nikolay Indoitu cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești și s-a explicat lui Nikolay Indoitu că cererea privind întoarcerea executării deciziei din 07 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, poate fi înaintată conform competenței.

Între timp, nefiind de acord cu decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoriei Anenii Noi, la 01

decembrie 2017, Ion Budu le-a contestat cu recurs, solicitând în urma completării recursului din 19 martie 2018, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 23 decembrie 2014 a Judecătorei Anenii Noi, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea sa împotriva lui Nikolay Indoitu, Aliona Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată să fie admisă integral, în sensul declarat cu dispunerea încasării din contul lui Nikolay Indoitu și a Alionei Indoitu în beneficiul său a datoriei în sumă de 1 700 500 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei și a cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat achitată la depunerea acțiunii și în instanța de apel pentru depunerea apelului în sumă de 28 750 de lei, cu mențiunea în această parte precum că hotărârea nu se supune executării silite, deoarece aceste sume au fost deja executate benevol de către intimat. Suplimentar, s-a solicitat încasarea din contul lui Nikolay Indoitu și a Alionei Indoitu în beneficiul său a cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat la depunerea prezentului recurs în sumă de 12 500 de lei, care poate fi supusă executării silite.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Ion Budu a fost declarat admisibil.

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Ion Budu; s-a casat integral decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătorei Anenii Noi, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Budu împotriva lui Nikolay Indoitu și Alionei Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Budu s-a admis parțial. S-a încasat din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul lui Ion Budu datoria în baza contractului de împrumut din 26 mai 2010 în sumă de 1 700 500 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 28 750 de lei, compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 10 000 de lei și la depunerea cererii de apel în sumă de 18 750 de lei, iar în total suma de 2 398 475,70 lei. S-a încasat din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul statului diferența taxei de stat neachitată de către Ion Budu la înaintarea cererii de chemare în judecată în sumă de 15 000 de lei. Hotărârea în partea încasării din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul lui Ion Budu a datoriei în sumă de 1700500 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 669 225,70 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 28 750 de lei, s-a dispus a nu fi executată, deoarece aceste sume au fost deja achitate de către debitorul Nikolay Indoitu în cadrul procedurii de executare nr. 056-327r/2016 din 25 mai 2015. S-a încasat din contul lui Nikolay Indoitu în beneficiul lui Ion Budu cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată pentru depunerea recursului în sumă de 12 500 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Budu împotriva Alionei Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, s-a respins.

Totodată prin aceeași decizie din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea formulată de Nikolay Indoitu cu privire la citarea părților în ședință de judecată, cât și s-a respins cererea lui Nikolay Indoitu cu privire la amânarea judecării cauzei.

La 01 noiembrie 2018, Nikolay Indoitu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei din 19 septembrie

2018 a Curții Supreme de Justiție, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a lui Ion Budu împotriva lui Nikolay Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată; dispunerea reținerii cauzei de către Curtea Supremă de Justiție pentru rejudecarea recursului declarat de Ion Budu împotriva hotărârii judecătorești Anenii Noi din 23 decembrie 2014 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017.

Totodată, Nikolay Indoitu a solicitat aplicarea directă a art. 6 CEDO în prezenta cauză, constatarea violării dreptului la un proces echitabil prin încălcarea principiului contradictorialității procesului ca efect al necomunicării a 18 înscrisuri care au fost anexate la cererea de recurs suplimentară și puse la baza emiterii deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cât și examinarea recursului în baza unor proceduri de reapreciere a probelor fără a informa în mod adecvat părțile interesante.

La 19 decembrie 2018, Nikolay Indoitu a depus cerere de revizuire suplimentară împotriva deciziei instanței de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Nikolay Indoitu.

La 10 martie 2020, Agentul guvernamental, Oleg Rotari, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire;

- recunoașterea expresă a încălcării dreptului reclamantului garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale;

- casarea încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție de admitere a cererii de revizuire depusă de către Nikolay Indoitu și a tuturor actelor judecătorești adoptate ulterior ca rezultat al încheierii respective, în contextul prezentei cauze;

- menținerea deciziei din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, în contextul prezentei cauze;

- acordarea satisfacției echitabile pentru încălcarea constatată, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție într-un quantum de 1 500 de Euro în calitate de despăgubire pentru orice tip de prejudiciu moral și/sau material, inclusiv costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții, care vor fi convertiți în lei moldovenești la cursul de schimb al Băncii Naționale la data transferului.

În motivarea cererii de revizuire, Agentul Guvernamental a indicat că la 02 octombrie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Budu vs Republica Moldova.

Curtea a solicitat Guvernului Republicii Moldova prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să ia în calcul eventualitatea unui acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

În baza art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a cauzei, inițiind-o la 18 decembrie 2019, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea dreptului reclamantei garantat de

Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În față Curții, Ion Budu a pretins încălcarea dreptului său garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În special, reclamantul s-a plâns și a formulat obiecții cu privire la înaintarea unei cereri de revizuire repetat, în baza aceluiași temeiuri, fapt ce contravine prevederilor art. 451 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care stabilește că nu se admite depunerea cererii de revizuire în baza aceluiași temeiuri.

Agentul Guvernamental a reiterat că, în speță, instanța de revizuire s-a bazat pe probele care deja erau cunoscute și anexate la materialele dosarului. Motivul invocat de către revizuentul Nikolay Indoitu că el nu ar fi datorat sume în calitate de persoană fizică lui Ion Budu, iar datoriile respective ar fi constituit o creanță pe care ar fi datorat-o SA „Anchir” (unde Nikolay Indoitu era acționar majoritar, iar Ion Budu era administrator). Este evident că un asemenea argument nu poate fi considerat în calitate de circumstanță nouă pe care revizuentul nu a cunoscut-o sau nu o putea cunoaște.

Cu toate acestea, Agentul guvernamental a învederat că în argumentarea încheierii de admitere a cererii de revizuire depusă la 28 decembrie 2016 de către Nikolay Indoitu, instanța de judecată a indicat că anume acest fapt constituise temei de revizuire, cu toate că prin încheierea din 06 aprilie 2016, prima cerere de revizuire a lui Nikolay Indoitu (fusesse respinsă, fiind specificat faptul că litigiul respectiv se întemeia pe relațiile reclamantului Ion Budu cu revizuentul Nikolay Indoitu, în calitate de persoane fizice.

De altfel, făcând abstracție de aceste argumente, revizuentul a declarat că circumstanțele invocate drept temei de revizuire și care au stat la baza adoptării încheierii de admitere a cererii de revizuire i-ar fi devenit cunoscute cel târziu la 23 februarie 2016 (când a fost depusă o altă cerere de revizuire, la care fuseseră anexate înregistrările audio ale ședințelor de judecată din 11 noiembrie 2015 și 22 ianuarie 2016), cea de-a doua cerere de revizuire fiind depusă la 5 iulie 2016, *id est* în afara termenului de 3 luni, stabilit la art. 450 din Cod de procedură civilă.

Agentul guvernamental a menționat că în astfel de circumstanțe, un observator independent ar putea fi convins că, prin admiterea unei revizurii tardive, repetate și în aceleași temeiuri, instanțele naționale de judecată ar fi putut să anuleze un întreg proces judiciar încheiat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă și executorie, acțiunile acestora fiind - în mod rezonabil - determinante pentru încălcarea principiului securității (aporturilor juridice și, în consecință, a dreptului reclamantului Ion Budu la un proces echitabil în baza Articolului 6 § 1 din Convenție. Astfel, nu ar fi eronat să se considere că procedura de revizuire a fost utilizată de către Curtea Supremă de Justiție în mod incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, Agentul Guvernamental a specificat că o remediere a încălcării dreptului reclamantului în prezenta cauză este necesară prin înlăturarea erorilor admise de instanțele naționale de judecată.

În contextul inițierii unei proceduri de reglementare amiabilă, în scopul evitării constatării de către Curte a unei încălcări a drepturilor garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție, precum și pentru asigurarea respectării principiului subsidiarității și remedierea prioritară a încălcării dreptului reclamantei la nivel național, cererea de

revizuire în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, urmează a fi admisă.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul reține că Agentul guvernamental a depus cererea de revizuire în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, care prevede că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Din actele cauzei s-a constatat că la 04 iulie 2017, Ion Budu a depus cerere împotriva Republicii Moldova, în care a pretins încălcarea dreptului său garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - încălcarea dreptului la un proces echitabil.

La 02 octombrie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Budu vs Republica Moldova.

Potrivit comunicării, Curtea a solicitat Guvernului Republicii Moldova să ia în calcul reglementarea amiabilă a cauzei și prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt.

Conform art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, care a fost inițiată la 18 decembrie 2019.

Agentul Guvernamental a motivat că înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea dreptului lui Ion Budu garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 450 lit. e) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului - în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Deci, Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, în contextul inițierii unei proceduri de reglementare amiabilă, în scopul constatării de către Curte a încălcării dreptului garantat de către Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și pentru asigurarea respectării principiului subsidiarității și remedierea prioritară a încălcării dreptului reclamantei la nivel național.

În fața Curții, Ion Budu a pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților Fundamentale, invocând că în prezentul litigiu deja a doua oară în mod tendențios și pentru niște motive formale s-a dispus desființarea unor soluții judecătorești irevocabile, adoptate în favoarea sa.

La caz, s-a specificat că procesul judiciar a fost redeschis, în defavoarea reclamantului Ion Budu, odată cu adoptarea încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, care conform normelor de drept național nu putea fi supusă nici unei căi de atac.

Analizând materialele cauzei, se atestă indubitabil că Curtea Supremă de Justiție în mod incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, a admis prin încheierea din 28 decembrie 2016, cererea de revizuire declarată de Nikolay Indoitu și a casat încheierea din 12 august 2015 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei în instanța de recurs pentru reexaminarea admisibilității recursurilor, deși în această cerere de revizuire erau indicate aceleași temeuri de fapt indicate și în cererea de revizuire anterioară, care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă prin încheierea din 06 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

Subsecvent, Colegiu decelează că eșecul Curții Supreme de Justiție de a se pronunța asupra faptului că cererea de revizuire din 05 iulie 2016 conține aceleași temeuri care au fost indicate și în cererea de revizuire din 06 octombrie 2015 și 23 februarie 2016, atestă fără echivoc încălcarea dreptului lui Ion Budu un proces echitabil (a se vedea mutatis mutatis, Ruiz Totija v. Spania, 09 decembrie 1994, § 30).

Prin urmare, conjunctura circumstanțelor detaliate, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, aspect redat în cererea de revizuire, impune admiterea cererii de revizuire declarate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, casarea încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, și a tuturor actelor judecătorești adoptate ulterior ca rezultat al încheierii respective, în contextul prezentei cauze.

Or, prin constatarea încălcării 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de judecată este obligată să înlăture această încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât este de posibil situația existentă înaintea încălcării.

Față de considerentele expuse mai sus, instanța relevă că scopul redeschiderii procesului în speța dată este repararea la nivel intern a consecințelor violării Convenției și repunerea victimei în drepturi.

În ceea ce vizează solicitarea Agentului Guvernamental privind acordarea unei satisfacții echitabile lui Ion Budu, pentru încălcarea constatată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art. 11 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, procedura de soluționare amiabilă este confidențială și se încheie prin semnarea de declarații mutuale propuse cu asistența Curții Europene ori a unui acord scris între Agentul guvernamental și reclamant sau reprezentantul acestuia. Clauzele acordului se stabilesc în funcție de circumstanțele fiecărei cauze în parte și sânt coordonate în prealabil cu Guvernul și/ sau cu alte autorități cărora li se atribuie pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului. Agentul guvernamental și reclamantul pot reformula clauzele acordului până la admiterea acestuia de către Curtea Europeană, de asemenea prin coordonare prealabilă.

Deci, condițiile de reparare a prejudiciului cauzat petiționarului prin hotărârea judecătorească prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale pot fi negociate de către părți.

Or, repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Aceasta deoarece hotărârea judecătorească, în ordinea juridică internă are putere de lucru judecat din care rezultă efectele specifice și care pot produce consecințe nefaste și ilegale asupra subiectului în cauză.

Astfel la caz, se va reține că părțile interesate în speță, Agentul guvernamental al Republicii Moldova și Ion Budu, urmează să negocieze și să încheie un acord privind compensația pecuniară echitabilă în sensul art. 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Această concluzie se impune și pornind de la premisa că desfășurarea procedurii de reglementare amiabilă a cauzei, inclusiv prin compensarea pecuniară a persoanelor vizate, intră în atribuțiile Agentului guvernamental.

În speță, Colegiu precizează că, întru executarea obligațiilor la care s-a subscris Guvernul de a cere redeschiderea procedurilor la nivel intern și a remedia încălcarea comisă în dreptul fundamental al lui Ion Budu, la materialele cauzei lipsesc anumite confirmări a acțiunilor în vederea negocierii cu ultimul a condițiilor și sumelor concrete ale satisfacției echitabile, în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015.

Astfel, stabilirea de către Curtea Supremă de Justiție a unei compensații pecuniare concrete, pentru încălcarea dreptului lui Ion Budu, se va suprapune cu atribuțiile funcționale stabilite prin lege pentru Agentul guvernamental și, ca urmare, există riscul depășirii limitelor de competență prevăzute prin mandatul instituțional al instanței judecătorești supreme.

Drept consecință, revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de către Agentul guvernamental, în condițiile art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Agentul Guvernamental, Oleg Rotari, de a constata încălcarea dreptului Alexandrei Mihailiuc, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cu casarea încheierii din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție și a tuturor actelor judecătorești adoptate ulterior ca rezultat al încheierii respective, în contextul prezentei cauze. În rest, pretențiile Agentului Guvernamental, Oleg Rotari urmează a fi respinse.

În conformitate cu art. 269-270, art. 449 lit. g) și art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari.

Se constată încălcarea dreptului lui Ion Budu, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Se casează încheierea din 28 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție și a tuturor actelor judecătorești adoptate ulterior ca rezultat al încheierii respective, în contextul prezentei cauze civile, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Budu împotriva lui Nikolay Indoitu, Aliona Indoitu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat